

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ที่ _____ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรียน ท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ตามที่มอบหมายให้กระผมเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) นั้น

กระผมขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สนช. พิจารณาจากร่างที่ผ่านการพิจารณาของ กรธ. เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งไม่ใช่ร่างสุดท้ายของ กรธ.

๒. ข้อเสนอให้ตัดหมวด ๕ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ออกจากร่าง ซึ่งในร่างสุดท้ายของ กรธ. ได้ตัดหมวดดังกล่าวออกแล้ว

๓. ข้อเสนอให้ตัดพระราชบัญญัติเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๒ ออกจากร่างมาตรายกเลิก เห็นว่าตัดหรือไม่ตัดก็ได้ แต่ถ้าตัด ต้องแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจของศาลในการกำหนดเครื่องแบบให้รับกันด้วย

๔. ข้อเสนอให้ปรับเปลี่ยนถ้อยคำ

๔.๑ จาก “ข้อกำหนดของศาล” เป็นคำว่า “ข้อกำหนด” เห็นว่าไม่ต้องแก้ เพราะเป็น “ข้อกำหนดของประธานศาลรัฐธรรมนูญ” ไม่ใช่ข้อกำหนดของศาล

๔.๒ จาก “ให้ถ้อยคำ” เป็นคำว่า “เปิดเผย” โดยอ้างกฎหมายจัดตั้งศาลปกครอง เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย อาจพิจารณาแก้ไขได้ ไม่เสียความ

๔.๓ จาก “สืบพยาน” เป็น “ไต่สวนพยาน” เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย อาจพิจารณาแก้ไขได้ ไม่เสียความ

๔.๔ บทนิยามคำว่า “ตุลาการประจำคดี” เสนอแก้ไขว่าหมายความว่า “ตุลาการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็น เส้ชชองผู้รับผิดชอบ สำนวนเป็นรายคดี” เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย อาจพิจารณาแก้ไขได้ ไม่เสียความ

๕. ข้อเสนอให้กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (ตลก.) เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตาม ป.อาญา นั้น เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแก้เพราะตุลาการทุกศาลเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตาม ป.อาญา อยู่แล้ว

๖. ข้อเสนอให้ ตลท. ไม่น้อยกว่า ๒/๓ ไม่นำเอกสารที่อาจมีผลต่อความมั่นคงของประเทศมาใช้ในคดีได้ เห็นว่าผิดหลักการรับฟังพยานหลักฐานในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม **ไม่ควรแก้**

๗. ข้อเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดมาตรการชั่วคราวได้ เห็นว่า การวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นการวินิจฉัย “ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ” ของกฎหมายหรือการกระทำ ไม่ใช่การโต้แย้งสิทธิ จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจกำหนดมาตรการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองสิทธิของคุณค่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเหมือนศาลอื่น และอาจเกิดการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสมขึ้นได้ **ไม่เป็นผลดีต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ไม่ควรแก้**

๘. ข้อเสนอให้เพิ่มเติมข้อความ “หรือไม่” ต่อท้ายข้อความว่า “...ไม่ว่าการนั้นจะเป็นโดยคุณกรณีฝ่ายหนึ่งกระทำต่อศาล หรือต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือศาลกระทำต่อคุณกรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย” ในบทนิยามคำวาระบทพิจารณา เห็นว่าไม่จำเป็นและทำให้เกิดความสับสน

๙. ข้อเสนอให้เรียงคำว่า “ประกาศ” หลังคำว่า “ระเบียบ” เห็นว่าแก้ไขได้ ไม่เสียความ

๑๐. ข้อเสนอให้เพิ่มเติมเขตอำนาจของศาลให้ครอบคลุมถึงคดีที่ประชาชนหรือชุมชนฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญ เห็นว่าไม่ควรเพิ่ม เพราะการฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เป็นการฟ้องขอให้มีความจำเป็นทำให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนซึ่งไม่ได้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ แต่เป็นอำนาจของศาลปกครองและศาลยุติธรรม **ไม่ควรแก้**

๑๑. ข้อเสนอให้กำหนดผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยว่า ตลท. พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม หรือลาออก ว่าต้องเป็น สส. หรือ สว. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑/๑๐ เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติหน้าที่ของ ตลท. นั้น เห็นว่าไม่ต้องแก้ เพราะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนเกินสมควร อีกทั้งการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหา และ ตลท. ไม่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะเหตุดังกล่าว

๑๒. ข้อเสนอให้เพิ่มเติมข้อความว่าให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานได้ทุกประเภท “ไม่ว่าคุณกรณีจะกล่าวอ้างหรือไม่ก็ตาม” เห็นว่าไม่จำเป็นและไม่ได้ทำให้ชัดเจนขึ้นกว่าเดิมตามที่เสนอ ข้อเสนอให้ศาลมอบหมายให้ ตลท. คนหนึ่งลงลายมือชื่อในคำสั่ง ฯลฯ แทนได้นั้น เห็นว่า กรธ. ได้แก้ไขแล้วในมาตรา ๖๙

๑๓. ข้อเสนอให้เพิ่มเหตุคัดค้านตุลาการว่าเคยเป็นกรรมการกฤษฎีกาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเคยพิจารณาเรื่องตามคำร้องนั้นมาแล้ว และมีส่วนได้เสียกับเรื่องที่วินิจฉัย เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแก้ เพราะความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็น advisory opinion ไม่ใช่ adjudatory decision คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ใช่องค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการหรือกึ่งตุลาการ **ไม่ควรแก้** ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเคยพิจารณาเรื่องตามคำร้องนั้นมาแล้ว กับผู้มีส่วนได้เสียกับเรื่องที่วินิจฉัยนั้น ย่อมถูกคัดค้านได้ตามหลักทั่วไปอยู่แล้วเพราะเป็นคุณกรณี **ไม่ควรแก้** ทั้งนี้ ข้อเสนอ

ให้เพิ่มเหตุคัดค้านให้ครอบคลุมผู้อยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสด้วยนั้น เห็นว่าไม่ควรแก้เพราะเป็นเหตุคัดค้านได้ตามหลักทั่วไปอยู่แล้ว

๑๔. ข้อเสนอให้การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดแผนการเป็นระเบียบของศาลเพื่อความเหมาะสมนั้น เห็นว่าไม่มีเหตุผลรองรับเพียงพอที่ต้องแก้

๑๕. ข้อเสนอว่าการส่งลงโทษจำคุกฐานละเมิดอำนาจศาล ตุลาการต้องมีมติไม่น้อยกว่า ๒/๓ เพื่อความรอบคอบนั้น เห็นว่าไม่ต้องแก้เพราะไม่สอดคล้องกับการส่งลงโทษจำคุกฐานละเมิดอำนาจศาลของศาลอื่น

๑๖. ข้อเสนอให้เรียงลำดับข้อบังคับการประชุมในร่างมาตรา ๔๑ (๖) ใหม่ เห็นว่าไม่ต้องแก้

๑๗. ข้อเสนอให้เพิ่มชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องในรายการที่ต้องปรากฏในคำร้องนั้น อาจพิจารณาเพิ่มเติมได้ ไม่เสียความ แม้ร่างที่เสนอมจะกำหนดว่าอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้ และให้เป็นไปตามข้อกำหนดแล้วก็ตาม

๑๘. ข้อเสนอให้เพิ่มว่าให้ผู้ร้องสามารถระบุหลักกฎหมายทั่วไปประกอบคำร้องได้ด้วยเพราะสิทธิเสรีภาพบางกรณีไม่มีมาตราในรัฐธรรมนูญให้อ้างอิงนั้น เห็นว่าไม่ต้องแก้เพราะมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ รองรับสิทธิที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ทุกอย่างอยู่แล้ว

๑๙. ข้อเสนอให้ใช้คำว่า “มอบฉันทะ” แทนคำว่า “มอบอำนาจ” เพื่อให้ครอบคลุมและมีผลทางกฎหมายที่ชัดเจนนั้น เห็นว่าตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถานคำว่า “มอบฉันทะ” หมายความว่า “มอบอำนาจ” ไม่มีความหมายแตกต่าง เป็นคำในภาษาพูดที่ใช้กันทั่วไปเท่านั้น เห็นว่าไม่ต้องแก้

๒๐. ข้อเสนอให้กำหนดอายุความในการยื่นคำร้องต่อศาลว่ามีการละเมิดสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จากภายในหนึ่งปีนับแต่วันถูกละเมิดสิทธิ เป็นนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการละเมิดสิทธิ เห็นว่ามีเหตุผลสนับสนุนเพราะการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ อาจพิจารณาแก้ไขได้ตามเสนอ

๒๑. ข้อเสนอว่าการกระทำทางนิติบัญญัติเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้นั้น เห็นว่าผิดหลักการแบ่งแยกอำนาจที่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบถ่วงดุลกันอย่างเหมาะสมไม่ควรแก้ไข

๒๒. ข้อเสนอให้เพิ่มคำว่า “ตามกฎหมายว่าด้วย...” ท้ายคำว่ากระทำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ ... ทุกแห่งนั้น เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแก้ก็ชัดเจนอยู่แล้ว

๒๓. ข้อเสนอให้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาว่าจะรับคำร้องไว้พิจารณาหรือไม่ตามมาตรา ๔๘ นั้น กรธ. ได้เพิ่มไว้แล้ว

๒๔. ข้อสังเกตเกี่ยวกับระยะเวลาการสรรหาเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาการสรรหาตามร่าง พรบ. อันนั้น เห็นควรแก้ไขให้สอดคล้องกัน

๒๕. สำหรับข้อสังเกตอื่นในเอกสารหน้า ๗-๙ เป็นข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ ไม่ใช่หลักการสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

เลขานุการฯ คนที่ ๑